

Татарстан Республикасы Арча районы
Яңа Кенәр урта мәктәбе филиалы -
Түбән Оры башлангыч мәктәбе

Гөмбәләр серен белү КИРК.

Презентацияне төзде : башлангыч класслар укытучысы
Яруллина Фирдания Саматовна
2015 ел

**Николай Сладков
«Тыштан ялтырый, эчтэн калтырый»
дигән темага
4 сыйныфта әдәби уку дәресенә
презентация**

Гөмбәләр патшалыгы гаять бай. Галимнәргә бу организмның 100 меңгә яқын төре билгеле.

Гөмбәләр

Ашарга
яраклы

Агулы

Ашарга яраклы гөмбөләр

Ак гөмбә

Эшләпәсенең аскы ягы ак яки сагылт төстә, аягында ак чел-тәрсыман бизәкләр бар, йомшагы кискәннән соң ак килеш кала.

Шампиньон

Эшләпәсенең аскы ягы алсу яки шәмәхә төстә, аягының түбәнге өлешендә калпагы юк.

Баллы гөмбә

Эшләпәсенең аскы ягы саргылт төстә, кара тап-лар бар, аягында божра-сы була, йомшагы ак төс-тә, хуш исле.

Каен гөмбәсе

Усак гөмбәсе

Әтәч гөмбәсе

Жирән гөмбә

Майлы гөмбә

Гөрөждә

Агулы гөмбәләр

Чебен гөмбәсе

Ялган баллы гөмбә

Эшләпәсенең аскы ягы караңгы төстә, сабында божрасы юк, йомшагы саргылт төстә, начар исле.

Үтле гөмбә

Эшләпәсенең аскы ягы алсу төстә, аягында кара челтәрсиман бизәге бар, йомшагы кискәч алсулана. Агулы түгел, ләкин бик әче гөмбә!

Томсык гөмбә, агулы аксыл гөмбә

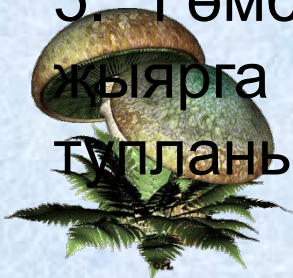

Эшләпәсенең аскы ягы ак төстә, аягының түбәнге өлешендә читләре ертылган калпагы бар. Үтергеч агулы гөмбә.

Гөмбәне ничек жыярга

1. Үзең яхшы белгән гөмбәләрне генә жый. Гөмбәләр арасында агулылары да булырга мөмкин.
2. Гөмбә эзлэгәндә, мөкне өзгәләмә һәм яфрактарын читкә таратма. Гөмбәлек кояш нурлары астында калып кибәргә һәм үләргә мөмкин.
3. Гөмбәлеккә зыян китермәс өчен, иң яхшысы, гөмбәне пычак белән кисер жыярга.
4. Картайган гөмбәләрне алмаска кирәк. Аларда кеше йчен куркыныч агу булырга мөмкин.
5. Гөмбәне автомобиль юллары, шәһәр парктарынан жыярга ярамай. Бу гөмбәләрдә төрле агулы матдәләр тулланырга мөмкин.

Игътибарыгыз өчен рәхмәт.